

РЕШЕНИЕ

№ 437

гр. София, 16.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 51 състав,
в публично заседание на 19.12.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Анета Юргакиева

при участието на секретаря Светла Гечева, като разгледа дело номер **2423** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и следващите от АПК.

Образувано е по жалба на П. С. С., ЕГН [ЕГН], с адрес в [населено място], действащ чрез адв. М. С., против Акт за прекратяване на ангажимент по мярка 11 „Биологично земеделие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020г. за кампания 2020 и за установяване на публично държавно вземане с изх. № 01-6500/5891 от 15.11.2022г., издадено от заместник -изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ /ДФЗ/.

В жалбата се поддържа, че оспореният акт е немотивиран, неправилен и незаконосъобразен, тъй като е издаден в противоречие с материалния закон и в нарушение на административнопроизводствените правила. Оспорват се твърденията за неизпълнение на задължението за представяне на сертификат за произведена продукция. Прави се оплакване, че не са обсъдени направените от лицето възражения. Поддържа, че съгласно разпоредбата на чл.33, ал.1, т.2 от Наредба №4, която е била в сила към 2016г., когато е поет ангажимента, жалбоподателят е представил сертификат за наличие на биологична продукция, като разпоредбата не въвежда изискването продукцията да е получена от всеки един от парцелите. Счита, че нововъденото с изменението на чл.33, ал.1, т.3 задължение не може да се прилага за ангажименти, които са поети по-рано. Навежда доводи за нищожност на разпоредбата на чл.15, ал.4, т.1 от Наредба № 4 поради противоречие с чл.14, ал.3 от Закона за нормативните актове и твърди, не е предвидена правна възможност за възстановяване на 12,01% от получената субсидия. Излага съображения, че Наредба № 5 от 3.09.2018г. е

неприложима към поетите ангажименти по мярка 11 „Биологично земеделие“, както и че Регламент № 834 от 2007г. предвижда задължение за посочване на продукцията от всеки от рацелите в представения сертификат. Твърди се и че са нарушени чл.6, чл.12,ал.1 и чл.13 от АПК.

В съдебните заседания жалбоподателят се представлява от адв. С., която поддържа жалбата и моли тя да бъде уважена. Подробни съображения излага в писмени бележки. Претендира разноси.

Ответникът – заместник - изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ в съдебните заседания не се представлява. Изразява писмено становище за неоснователност на жалбата и моли тя да бъде оставена без уважение. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - ГРАД, като прецени доводите на страните и обсъди събраните по делото доказателства, установи следното:

През 2016 година жалбоподателят П. С. С. е подал заявление за подпомагане по направление „Биологично растениевъдство“, мярка 11 „Биологично разнообразие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020.

С Уведомително писмо изх.№ 02-220-6500/2832 от 8.12.2016 година той е бил уведомен за одобрените площи по мярката и за задълженията му във връзка с поетия 5-годишен ангажимент. Видно от таблицата към писмото /л.21/, одобрена е цялата заявена площ - 21 парцела с обща площ от 19.11 ха, като е поет петгодишен ангажимент за отглеждане на следните култури: ечемик - 1 парцел от 0.22 ха, овес – 9 парцела с обща площ 6.05 ха; маслодайна роза – 1 парцел с площ от 0.7 ха; лавандула – 7 парцела с площ от 11.47 ха. Площ с угари - 0.44 ха /2 парцела/, ливади – 1 парцел с площ от 23 ха.

С Уведомително писмо изх.№ 01-6500/1770 от 25.03.2021г. жалбоподателят е уведомен, че представеният от него сертификат № BG 577A/1-17 от 26.06.2017г. не отговаря на изискванията на чл. 33,ал.1, т.2,3 и 5 от Наредба 4 от 24.02.2015 г.

С Уведомително писмо изх.№ 01-6500/5891 от 15.12.2021 г. П. С. С. е уведомен за откриването на производство по издаването на акт за прекратяване на поетия биологичен ангажимент по мярка 11 поради неспазване на изискванията на чл. 33, ал.1, т.2, 3 и 5 от Наредба 4 от 24.02.2015 г.

С писмо вх. № 01-6500/5891 от 17.10.2022г. жалбоподателят е изложил своите възражения. Административният орган е преценил възражението като неоснователно и на 15.11.2022г. заместник-изпълнителният директор на ДФ “Земеделие“ В. К. издала оспорения Акт за прекратяване на биологичен ангажимент по мярка 11 „Биологично земеделие“ от ПРСР 2014-2020 за кампания 2020 и акт за установяване на публично държавно вземане, с който е прекратен ангажимента на П. С. С. по мярка 11 Биологично земеделие за кампания 2020, и се определя подлежащо на възстановяване публично държавно вземане за кампании 2016, 2017, 2018, 2019 години. Актът е получен от жалбоподателя лично на 13.02.2022 г.

В мотивите на акта се посочва, че П. С. С. не е изпълнил задълженията си по чл.15, ал.3,т.3 от Наредба № 4 от 24.02.2015г., а именно – не са спазени изискванията на чл.33, ал.1,т.2, 3 и 5. Посочва се, че изискването по чл.33, ал.1,т.2 съществува от приемането на Наредба №4 от 24.02.2015г. Цитирана е разпоредбата на чл.36 от Регламент № 889/2008г. и чл.48, ал.9 от Наредба № 5 от 3 септември 2018г., и е направен извод, че изискването всички одобрени земеделски площи да са преминали период на преход и да е произведена продукцията от земеделската култура, формираща

размера на подпомагане за всички площи, е съществувало при възникването на многогодишния ангажимент, доколкото произтича от регламент, който е общоприложим и задължителен в своята цялост. Посочено е, че предоставения от жалбоподателя документ не отговаря на изброените условия всички одобрени земеделски площи да са преминали период на преход и да е произведена продукцията от земеделската култура, формираща размера на подпомагане за всички площи, респективно декларирани по мярката парцели в годината на издаването на документа. В акта е посочено също, че по заявлението на жалбоподателя са извършени всички задължителни административни проверки и проверки на място и са му изплатени следните суми: през първата година на ангажимента за кампания 2016 – 12228.86 лв.; през втората година на ангажимента за кампания 2017 – 12261.86 лв.; през третата година на ангажимента за кампания 2018 – 12907.16 лв.; през четвъртата година на ангажимента за кампания 2019 – 12416.69 лв. Общата изплатена сума през годините, годината на прекратяване на ангажимента, е в размер на 49 814.57лв. Посочено е, че П. С. С. трябва да възстанови 12.01% от тази сума или 5 982.73 лв.

Съдът е назначил по делото съдебно-техническа експертиза /СТЕ/ с въпроси, посочени и от двете страни. Вещото лице е дало следното заключение:

На въпрос: „Предоставени ли са сертификати за цялата площ, декларирани през последната кампания, и удостоверяващи произведени биологични растителни продукти, формираща размера на подпомагане съгласно чл. 33, ал. 1, т. 3 от Наредба № 4 от 24.02.2015г. за прилагане на мярка 11 "Биологично земеделие" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 2020г.?“, вещото лице е отговорило, че жалбоподателят не е представил сертификати за произведени биологични продукти за цялата заявена за подпомагане площ от 19.98 ха. За 2020 година той е представил сертификати за биологична продукция за 17.58 ха.

На въпрос: „Каква е площта, за която не са предоставени сертификати в %?“ вещото лице отговорило, че площта, за която не са предоставени сертификати за 2020 година, е в размер на 2.4 ха или 12.01%.

На въпрос: „Да се определи частта, която следва да се възстанови в %, прилагайки разпоредбата на чл. 15, ал. 4, т.1 от Наредба №4 Наредба № 4 от 24.02.2015г. за прилагане на мярка 11 "Биологично земеделие" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020г.?“ вещото лице е посочило, че жалбоподателят следва да възстанови 12.01% от получената по мярката субсидия или 5 982.73 лева.

На въпрос: „Кои са заявените за подпомагане парцели, от жалбоподателя, с които той е поел ангажимент по мярка 11?“, вещото лице е посочило, че заявените от жалбоподателя парцели, за които през 2016 година е поел ангажимент по мярка 11, са 21 на брой с обща площ от 19.11 ха. Същите са индивидуално посочени в таблица 1 към заключението.

На въпрос: „За всеки парцел получавани ли са добиви от биологични култури, какви и през коя година? експертизата е отговорила, че не за всички от заявените парцели са получавани добиви от биологични култури през годините на ангажимента. Няма представени данни /фактури за реализирана биологична продукция/ за 2017 година и за 2020 година.

На въпроса „Кога за пръв път дават добив биологичните рози?“ вещото лице се е позовало на сведенията на специалистите от Б. Биосерт, според които нормално маслодайната роза влиза в плододаване на 4-тата година. Възможно е при по-бедни почви, липса на поливни условия и невъзможност за торене с бързоразтворими

синтетични торове, каквито са забранени за използване в биологичното земеделие, влизането в плододаване на розата да се забави с 1 до максимум 2 години.

На въпроса „Кога е създадено насаждението от рози на жалбоподателят? Като се вземе предвид датата на създаване на розовото насаждение следвало ли е същото през 2019 да има добиви от биологични рози?“, вещото лице е отговорило, че част от насаждението от рози е създадено през 2016 година върху площ от 0.8097 ха. и през 2019 година тази част от розовите насаждения е можела да даде добив. Останалата част е създадена 2017 и 2018 година и тези насаждения през 2019 година са били още млади за да плододават. Проверката в Б. Биосерт е установила, че през 2020 г. розовите насаждения също не са дали плод, а първата реколта от тях е през 2021 година - биологична продукция.

При така установеното от фактическа страна съдът формира следните изводи:

Жалбата е допустима, а по същество е неоснователна.

Съгласно чл. 20, т. 2 и т. 3 от ЗПЗП изпълнителният директор на ДФЗ организира и ръководи дейността на фонда и го представлява, а съгласно и чл. 20а, ал. 1 от ЗПЗП изпълнителният директор на фонда е изпълнителен директор на Разплащателната агенция, като организира и ръководи дейността ѝ и я представлява. Чл. 20а, ал. 4 от ЗПЗП предвижда възможност изпълнителният директор да делегира със заповед на заместник-изпълнителните директори правомощията си, произтичащи от правото на Европейския съюз или от националното законодателство, както и такива, делегирани на основание чл. 2д, ал. 2, включително за вземане на решения, произнасяне по подадени заявления за подпомагане и формуляри за кандидатстване и/или сключване на договори за финансово подпомагане, административни договори по Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление и по този закон и по подадени заявки и искания за плащане. В ал.5 на чл.20а от ЗПЗП е предвидено, че изпълнителният директор издава актове за установяване на публични държавни вземания по реда на АПК и решения за налагане на финансови корекции по реда на глава пета, раздел III от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление, а в ал.6 е регламентирана възможността той да делегира със заповед тези правомощия на заместник-изпълнителните директори. С оглед цитираните разпоредби и предвид представената по делото Заповед № 03-РД/3088 от 22.08.2022 г., оспорения акт се явява издаден при валидна делегация от компетентен орган.

Обжалваният акт е издаден в изискуемата форма. Не са допуснати и съществени нарушения на административнопроизводствените правила – жалбоподателят е бил уведомен за започналото административно производство, като му е предоставена възможност да представи доказателства и възражения.

Неоснователни са възраженията на жалбоподателя за немотивираност на акта. Административният орган е изложил в достатъчна степен съображенията, мотивиращи волеизявлението му за прекратяване на ангажимента на жалбоподателя за 2020 г.

Относно твърдението в жалбата, че административният орган не е изложил мотиви по възраженията на лицето, то принципно е вярно, тъй като актът действително съдържа само извода за неоснователност на възражението, но не и обосновка. Това нарушение обаче не е съществено, тъй като дори то да не беше допуснато, това не би повлияло върху изхода от производството и съдържанието на акта, а и правото на защита на лицето не е накърнено, предвид реализираната възможност за оспорване на акта.

Актът е и материално законосъобразен.

Наредба № 4 от 24.02.2015 г. за прилагане на мярка 11 "Биологично земеделие" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. /Наредба № 4/2015г., Наредбата/ урежда условията и редът за подпомагане на земеделски стопани, които извършват земеделски дейности, насочени към подобряване на опазването на околната среда по мярка 11 "Биологично земеделие" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020г.

Съгласно чл.6, ал.1 и ал.2 от Наредбата, биологичните направления се изпълняват за период от пет последователни години, като срокът започва да тече от началото на годината на подаване и одобрение на "Заявлението за подпомагане", което през първата година на кандидатстване е и "Заявление за плащане". През всяка следваща година до изтичане на срока по ал. 1 кандидатите за подпомагане подават "Заявление за плащане".

Съгласно чл.15, ал.3 от Наредбата /в редакцията ѝ, приложима към първата година на ангажимента/ Държавен фонд "Земеделие" прекратява поетия ангажимент и подпомаганите лица възстановяват получената финансова помощ по съответното направление съобразно разпоредбите на ал. 4, когато: 1. не са изпълнили изискванията на чл. 17, ал. 2; 2. преустановят прилагането на съответното направление преди изтичане на срока по чл. 6, ал. 1; 3. не са спазили изискванията на чл. 33, ал. 1, т. 2.

Чл.33, ал.1, т.2 от Наредбата /към 2016г./ предвижда, че подпомаганите лица са длъжни до 30 септември на петата година от ангажимента, който започва да тече от подаването на първото одобрено заявление за подпомагане по съответното направление, най-малко веднъж да са получили сертификат или писмено доказателство за съответствие на произведените от тях растителни, животински или пчелни продукти с правилата на биологичното производство; сертификатът следва да удостоверява наличие на биологична продукция.

Това задължение е възпроизведено в текста на разпоредбата и в редакцията ѝ към датата на издаване на оспорения акт, като е променен срокът за представяне на документа – до 30 октомври на петата година. В разпоредбата на чл.33, ал.1 от Наредбата са направени и други промени – с допълнение / обн. ДВ, бр.19 от 2017г., в сила от 28.02.2017г./ е създадена нова т.3 в чл.33, ал.1, с която е въведено изискването, че документите по т.2, удостоверяващи състоянието на парцелите и продукцията /биологично или в преход/, се предоставят за всеки от одобрените парцели, преминали периода на преход към биологично производство. Текстът на т.3 е изменен през м.09.2019г. /ДВ, бр.76 от 2019г., в сила от 27.09.2019г./, като е предвидено, че документите по т. 2 удостоверяват състоянието на парцелите и произведената продукция от земеделската култура, формираща размера на подпомагане, в годината на издаването им и се предоставят обобщено за подпомаганите парцели, за които е поет ангажимент, преминали периода на преход към биологично производство. Това изискване е запазено до края на периода, за който е поет ангажимента от жалбоподателя, и съществува и към датата на издаване на процесния акт.

След края на разглеждания период /2016-2020г./, в разпоредбата на чл.33, ал.1 от Наредба № 4 е създадена нова т.5 /обн. ДВ, бр. 21 от 2021г./, която е в сила към датата на издаване на Акта за прекратяване на ангажимента и гласи, че „за площите/животните/пчелните семейства по чл. 6, ал. 4 и 6 до края на ангажимента поне веднъж да получат сертификат за съответствие на произведените от тях растителни, животински или пчелни продукти с правилата на биологичното

производство; сертификатът удостоверява произведена биологична продукция“.

В случая, безспорно се установява, че с оглед на датата на подаване и одобрение на заявлението на жалбоподателя /2016г./ първата година от поетия от жалбоподателя многогодишен ангажимент е 2016г. В тази връзка несъстоятелни са твърденията на процесуалния представител на жалбоподателя, че 2014г. е първата година от ангажимента, както и са неверни твърденията, че вещото лице е посочило 2014г. като първа година на ангажимента – подобна констатация липсва както в заключението, така и в разпита на експерта. Нещо повече – изрично вещото лице посочва, че 2014 и 2015г. не са относими към процесния ангажимент. Предвид това и тъй като от всички доказателства по делото категорично се установява, че именно 2016г. е първата година от ангажимента, същият продължава през следващите 2017г, 2018г. ,2019г. и 2020г.

На второ място, доколкото се касае за многогодишен ангажимент, при който се подава заявление за плащане всяка година, то са неоснователни възраженията на жалбоподателя за противоречие на акта с чл.14, ал.2 от Закона за нормативните актове поради установени нови изисквания. В случая не става въпрос за придаване на обратна сила на изменени или нови правни норми, а за действието им по отношение на заварените случаи и неприключили административни правоотношения. В тази връзка следва да се отбележи, че в уведомителното писмо, с което е уведомен за одобрението си за участие по мярката /л.18-19 от делото/, на жалбоподателя е указано, че всички документи и изисквания са подробно описани в Наредба № 4 и че следва да спазва „обнародваните в „Държавен вестник“ промени“. След като още през 2017г. е изрично предвидено изискването сертификатът, удостоверяващ състоянието на парцелите и продукцията, да се предоставя за всеки от одобрените за подпомагане парцели – задължение, което според съда е съществувало и до този момент, тъй като естествено следва от характера на мярката и се извлича по тълкувателен път, то несъмнено е било приложимо и е подлежало на изпълнение от момента на влизане в сила на разпоредбата и до приключването на ангажимента. Тоест, за съда няма съмнение, че изискването за представяне до края на петата година на сертификат, удостоверяващ наличието на биологична продукция, е относимо за всеки парцел, доколкото и помощта се предоставя съобразно одобрените площи. В случая експертизата е установила, че не е представен сертификат, който да удостоверява произведена биологична продукция от всеки от парцелите. Видно от експертизата, през 2016 година жалбоподателят е получил сертификат № BG557A/1- 16/27.06.2016 г., според който за част от проверените парцели с маслодайна роза - биологично производство с площ от 0.7186 ха няма добив. През 2017 година жалбоподателят е получил сертификат № BG557A/1- 17/26.06.2017 г., според който за част от проверените парцели с маслодайна роза - биологично производство с площ от 1.2525 ха няма добив. Идентично, през 2018 година сертификатът с № BG557A/1- 18/26.06.2018 г. показва, че за част от проверените парцели с маслодайна роза - биологично производство с площ от 1.16 ха и лавандула с площ от 0.71 ха няма добив, както и през 2019 година сертификат N° BG557A/1- 19/26.06.2019 г. сочи, че за част от парцелите с маслодайна роза - биологично производство с площ от 1.16 ха няма добив, тъй като

насажденията са млади. Експертизата също така е установила, че за 2020г. цялото производство от заявените за подпомагане парцели е конвенционално, въпреки че парцелите са биологични, т.е. няма произведена биологична продукция.

Следователно, видно от констатациите на вещото лице, през целия период на ангажимента не е произведена биологична продукция от парцелите с розови насаждения. Не се възприемат доводите на процесуалния представител на жалбоподателя, че не е имало как да се представи сертификат за тях, тъй като насажденията от рози плододават след 4 година, а в случая насажденията са създадени през 2016г. Тази теза се опровергава от отговора на вещото лице на последните два въпроса от експертизата /л.120/, според които нормално маслодайната роза влиза в плододаване на 4-тата година /която в разглеждания случай е 2019г./, следователно за тази част от насаждението от рози, която е създадена през 2016 година върху площ от 0.8097 ха., през 2019 година е можело да има добив.

При това положение правилно административният орган е направил заключение, че не е изпълнено изискването на чл.33, ал.1,т.2 от Наредба № 4 от 2015г. - да е представен до 30 октомври на петата година от ангажимента, която в случая е 2020г., сертификат за съответствие на произведените растителни продукти с правилата на биологична продукция, който да удостоверява наличие на биологична продукция от всички заявени площи. Доколкото това изискване следва да бъде изпълнено до края на многогодишния ангажимент, законосъобразно административният орган е прекратил същия за последната година, тъй като едва тогава би могло да се направи констатация за неизпълнение на чл.33, ал.1,т.2 от Наредбата. Неоснователно се твърди, че не е ясно за коя година е прекратен ангажимента - в разпоредителна част на оспорения акт ясно е посочено, че се прекратява ангажимента по мярка 11 „Биологично земеделие“ за кампания 2020г. Този извод не се променя от факта, че административният орган е констатирал в писмо изх. № 01-6500/1770 от 25.03.2021г., че представения с УИН 22/070619/96194 за кампания 2017г. сертификат № BG577A/1-17 от 26.06.2017г., издаден от „Балкан Биосерт“ ООД, не отговаря на изискванията на чл.33, ал.1,т.3 от Наредба № 4 от 2015г. да е произведена биологична продукция от земеделската култура, формираща размера за подпомагане за всички парцели в годината на издаването на документа.

С оглед основанието за прекратяване на ангажимента, законосъобразно е определена и подлежащата на възстановяване сума. Съгласно чл.15, ал.4,т.1 от Наредба № 4 от 2015г. подпомаганите земеделски стопани възстановяват получената до момента финансова помощ по съответното направление заедно със законните лихви, когато не са предоставили в Държавен фонд "Земеделие" в срока по чл. 33, ал. 1, т. 2 за съществуващи ангажименти сертификат за съответствие на произведените растителни, животински или пчелни продукти с правилата на биологично производство съгласно чл. 33, ал. 1, т. 3, тогава възстановяват част от изплатената до момента финансова помощ по направлението; тази част се определя като процентно съотношение между размера на площите, за които няма представен сертификат в срока по чл. 33, ал. 1, т. 2 или 5, и декларираната от тях площ през последната година

от ангажимента. В случая експертизата е изчислила, че за 2.4 ха няма сертификат за произведена биологична продукция, което е 12.01% от заявената за подпомагане площ, колкото е и определения процент подлежаща на възстановяване сума от получената по мярката субсидия, т.е. 12.01% от 49 814.57 лева.

В обобщение, съдът намира, че оспореният Акт за прекратяване на ангажимент по мярка 11 „Биологично земеделие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020г. за кампания 2020 и за установяване на публично държавно вземане с изх. № 01-6500/5891 от 15.11.2022г. е законосъобразен по всички критерии на чл.146 от АПК, поради което жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена.

При този изход на делото, следва да бъде уважена претенцията на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Така мотивиран и на основание чл. 172 ал.2 от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 51 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на П. С. С. против Акт за прекратяване на ангажимент по мярка 11 „Биологично земеделие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020г. за кампания 2020 и за установяване на публично държавно вземане с изх. № 01-6500/5891 от 15.11.2022г., издадено от заместник -изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“.

ОСЪЖДА П. С. С. да заплати на Държавен фонд „Земеделие“ сумата от 100 лева (сто лева) за юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14 - дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: